

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Deutschland

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr. 17 (165) 1959 m. gruodžio 14 d.

Š v e n č i ū A n g o j e

Laisvasis pasaulis su dideliu džiaugsmu laukia Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų. Mes, pavergtos tautos ir okupuotos valstybės sūnūs ir dukterys, su širdies skausmu ir dideliais rūpesčiais sutinkame šias šventes, nes jos primena daug skaudžių praeities momentų ir sukelia naujų sielvartų dėl ateities.

Ilgai užtrukusi priverstinė tremtis Sibire ir pasirinktinė tremtis laisvajame pasaulyje daugeliui iš mūsų palaužė sveikatą, suardė šeimas, sugriovė pasitikėjimą ir tikėjimą. Ypač Vokietijoje likusiųjų lietuvių yra neužtikrinta ateitis ir sunkios gyvenimo sąlygos.

Tačiau, Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų angoje, nesame linkę nei graudentis, nei rezignuoti. Kiekvieną naują dieną mums yra naujas uždavinys, realus darbas bendruomenei, savo vaikams, savo tėvams, artimiesiems, pažangai ir kultūrai.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenei yra ypatingai svarbūs šie dalykai: gimnazijos ir vargo mokyklų išlaikymas, kultūrinės veiklos pagyvinimas ir bendruomenės organizuotumas, jos vieningumas ir solidarumas. Šių uždavinių siekiant, yra reikalingas viso pasaulio lietuvių didžiausias broliškumas. Tik koja kojoni eidami iš vien išliksime ir pasieksime užsibrėžtų tikslų.

Ignas Šeinius savo priešmirtinėje beletristikoje paliko mūsų tautai testamentą, kuris skamba: nenustoti ištvermės, iškentėti iki galo, nepalūžti, nesulūžti! A t l a i k y t i i k i p a s k ū ž t i n i o g y v y b ė s a t o m o!

Pasitikėjimas, tikėjimas į Lietuvos ateitį, ryžtas ir plieninė valia tebūnie mūsų palydovai į Naujųjų Metų žygius ir darbus.

Vokietijos Krašto Taryba ir Valdyba nuoširdžiai sveikina visus lietuvius-es ir linki:

Džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujų Metų!

MIRĖ J. E. ARKIVYSKUPAS JUOZAPAS SKVIRECKAS

Zamso bažnytkaimyje, Tirolyje, Austrijoje, š.m. gruodžio 3 d. 14 val. mirė J.E. Kauno Arkivyskupas Juozapas Skvireckas, sulaukęs 86 metų. Velionis 15 tremties metų praleido Austrijoje, besirūpindamas mūsų katalikų tremtinių reikalais ir beredaguodamas naują viso Švento Rašto laidą.

Palaidotas gruodžio 9 d. Zamso Šv. Vincento gailėstingųjų seserų vienuolyno naujai įrengtoje kriptoje, kol, susidarius tinkamoms sąlygoms, kūnas bus galima pargabenti ir palaidoti Kauno bazilikoje.

L i e t u v o s K a r i u o m e n ė s Š v e n t ė Š v e c i n g e n o
L i e t u v i ū I n ž i n e r i j o s k u o p o j e 8 5 9 1

Pora dienų ankščiau, šeštadienį, lapkričio 21 d. Švecingene Lietuvių Inžinerijos Kuopa, vadovaujama kap. inž. J. Valiūno, iškilmingai atšventė Lietuvos Kariuomenės šventę. Programai atlikti buvo pakviestos Lietuvių Vasario 16 - tosios Gimnazijos meninės jėgos: mišrus choras, diriguojamas muzikos mokytojo K. Motgabio, tautinių šokių grupė, vadovaujama IX klasės mok. R. Kiulkaitytės. Be to, abiturientai - Z. Počiuolis, J. Naujokas, R. Kiulkaitytė ir Gr. Girdvainytė - padeklamavo eilėraščių.

Minėjamą pradėjo kuopos vadas J. Valiūnas. Jis, pasveikinęs dalyvius, pažymėjo, kad per ilgą Lietuvos kovų laikotarpį buvo daug paaukota lietuvių gyvybių dėl Laisvės. Jis paprašė tylos valandėle pagerbti žuvusius kovotojus. Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos Direktorius Dr. J. Grinius šia proga laikė paskaitą apie Lietuvos praeitį ir dabartį. Jis pabrėžė, kad ir šiandien reikia labai daug visokeriopų aukų, kad išlaikytume lietuvių, lietuvišką kultūrą ir atgautume Nepriklausomybę.

Gimnazijos Choras gražiomis, jaunatvės entuziazmu trykštančiomis dainomis pradžiugino susirinkusius. Ypač K. Motgabio komponuotos dainos gražiai nuskambėjo. Nuo choro neatsiliko ir tautinių šokių grupė. Ji įspūdingai sūškoko "Kepurinę", "Oželį" (ypač ekspresyviai), "Kubilą" ir "Lenciūgėlį".

I š V a s a r i o 1 6 G i m n a z i j o s G y v e n i m o

Vasario 16 Gimnazija ir Anglijos lietuviai. Vakarų Europoje po Vokietijos Anglija stovi antroje vietoje lietuvių skaičiumi. Bet dėl nemažo nuotolio Anglijos lietuviai savo vaikų į Vasario 16 Gimnaziją palyginti nedaug tesiunčia. Šiuo metu joje mokosi tik 4 jaunuoliai, nors anksčiau jų buvo daugiau. Tačiau jie gimnaziją remia per savo spaudą (Europos Lietuvį) ir kitaip. Antai, minėdami kariuomenės šventę, Derby lietuviai paaukojo 9 angliškus svarus (per gydytoją Mockų), siuntinių "Tazab" firmos lietuvių skyrius šiemet yra paskyręs 50 svarų.

Pagyvėjimas Brooklyne ir Philadelfijoje. Kaip daugely JAV miestų, tuoj po Vasario 16 Gimnazijos įsisteigimo Brooklyne atsirado gimnazijos rėmėjų būrelių. Bet pastaraisiais metais trys jų gerokai apsilpo. Todėl gimnazijos vadovybę nudžiugino dvi žinios, pranešančios, kad šį rudenį Brooklyne lietuviai sujudo. Žinomas kultūrininkas Antanas Bendorius pranešė, kad "Pfizer C-mijos" įmonėse dirbą lietuviai jo vadovybėje sudarė gimnazijai remti būrelį, o p-nia Elena Baltrušaitienė sutelkė 35 rėmėjus. Betruksta 5 asmenų, kad jos vadovybėje būtų du būreliai. Iš abiejų vadovų gauti ir pirmieji įnašai. Iš PLB Lietuvių B-nės Philadelfijos apylinkės (per Dr. J. Puziną ir V. Šaudžę) gauta 143 dol. vienkartinė auka. Tai gal būt ženklas, kad gimnazijos dešimtmečio proga Philadelfijoje taip pat susikurs pastovus rėmėjų būrelis.

Šeimyniniai susibūrimai sutuoktuvių progomis arba sutuoktuvinių sukakčių paminėjimai tampa prasmingesni, kai tautiečiai šitais atvejais prisimena taip pat bendruosius lietuvių reikalus. Tarp jų yra ir Vasario 16 Gimnazija. Šitą bendrą globotinį dosnia (100 dol.) auka sušėlė Vaclova ir Jonas Bagdonavičiai (iš Lemento, Ill.), minėdami savo sutuoktuvių 40 metų sukaktį. Gimnazija linki sukaktuvininkams, kad širdžių darna ilgai juos lydėtų.

I š A p y l i n k i ų G y v e n i m o

Memmingeno lietuvių "Darnos" choras šventė atšventė sukaktį.

Š.m. lapkričio 28-29 dienomis Memmingeno "Darnos" choras šventė šešerių metų veiklos sukaktį. Šia proga, choras surengė koncertą, dalyvavo ir giedojo pamaldose, suorganizavo pobūvį, kuriame dalyvavo nemaža svečių: lietuvių ir kitataučių. Diriguojant muz. M. Budriūnui, choras koncerte padainavo liaudies dainų ir modernių chorinių kompozicijų. Be lietuviškų dalykų taip pat buvo padainuota dvi latvių liaudies dainos, dvi estų chorinės kompozicijos ir viena vokiečių daina. Pirmą kartą čia buvo atlikta J. Gruodžio "Šią naktelę nemigau", o iš modernių kompozicijų išpūdingai nuskambėjo Br. Budriūno "O Nemune" / žodžiai poeto B. Brazdžionio/ ir ypač Vl. Jakubėno "Trentinių giesmė" / žodžiai B. Brazdžionio/.

Choras susilaukė daug sveikinimų žodžiu ir raštu. Sveikino ir VKV Tarybos nariai.

"Darna" yra muz. M. Budriūno ir visų choristų nenuilstamo ir ištvermingo darbo meninis vaisius.

Memmingeno Vargo Mokykla susilaukė paramos iš Amerikos lietuvių. Ji lapkričio pradžioje gavo iš Melrose Park, Ill. BALFo skyriaus paaukotus 40 dol., o kiek vėliau BALFo Įgaliotinis Vokietijoje p. Iz. Rugienius atsiuntė 160 DM. iš BALFo Centro skirtų vargo mokykloms Vokietijoje lėšų. Tuo būdu buvo galima atsilyginti nuo mokslo metų pradžios už būsto naudojimą, mokytojams duoti nustatytą pašalpą už pamokas ir skirti pinigų mokinių užkandžiams. Parama žymiai atsiliepė ir į vaikų moralę: jie dabar uoliau lanko pamokas ir noriau mokosi. Memmingeniškiai lietuviai labai dėkingi visiems aukotojams. Memmingeno Vargo Mokykloje dabar mokosi apie 40 mokinių.

M ū s ų M i r u s i e j i

Nelaimingai žuvo

Antanas Klevinskas

Bambergo Lietuvių Bendruomenę ištiko skaudi nelaimė: š.m. lapkričio 20 d. geležies laužo traiškykloje nelaimingai buvo sutraškytas uolus,

pavyzdingas lietuvis Antanas Klevinskas. Jam įtemptai bedirbant, sunki centneringa geležies plokštė nusileido tiesiog ant galvos, kurią drauge su dešiniąja ranka ūmai sutreikė. Bambergo vokiečių laikraščiai, aprašydami šį įvykį, pabrėžia, kad Antanas Klevinskas buvo pavyzdingiausias darbininkas, ilgus metus kaip lietuvis radęs prieglobstį ir darbą Bamberge. Į kapus Antaną Klevinską palydėjo beveik visi Bambergo lietuviai, darbovietės bendradarbiai ir vietos gyventojai. Velionis paliko našlę ir 7 vaikus nuo naujagimio iki 15 m. amžiaus.

Vokietijos Krašto Valdybos vardu išd. ir reikalų vedėjas J. Bataitis žuvusiojo šeimai pasiuntė užuojautą.

S p a u d o j e p a š i ž v a l g i u s

" B a l t i s c h e B r i e f e " a p i e T a u t ų S a n t y k i u s.

Baltijos vokiečių pabėgėlių laikraštis "Baltische Briefe" š.m. lapkričio mėn. 11/133/ nr. išspausdino G. Baron Manteuffel -Szoega vedamąjį "Ueber das Verhaeltnis zu den Voelkern des Ostens", kuriame be kitko rašoma: Aš buvau visuomet įsitikinęs, kad vienas iš kilniausių vokiečių užsienio ir kultūros politikos uždavinių yra išplėsti santykius su pavergtomis tautomis ir jų emigracijomis. Gaila, kad ši mintis nevisuomet susilaukia reikiamo supratimo. Dažnai supainiojama valstybė ir tauta, užuot pripažinus, kad šiais laikais pavergtų tautų ne tik negalima identifikuoti su jų valstybėmis, bet jos net yra priešpriešoje."

Straipsnio autorius, priminęs Vengrijos ir Poznanės sukilimus, toliau teigia, kad didžiosios ir mažosios tautos turi ištiesti vienos antroms ranką bendroje kovoje dėl laisvės. Jis pabrėžia latvių ir estų karininkų narsumą, kurie kovojo vokiečių pusėje. Jie turi naudotis tomis pačiomis teisėmis kaip ir vokiečių karininkai.

"Reikia jieškoti kontaktų Rytuose ir Vakaruose, ne tiek diplomatiniais santykiais pagrįstų, kiek žmogiškais saitais susietų. Pabėgėlių Charta yra geras pagrindinis išėities punktus šioje plotmėje." Ja remiantis reikia pagelbėti vieni antriems ne tik karitatyvinėje, įstatyminėje, bet ir politinėje srityje. Europa nėra iš vienos tautos, o iš tautų mozaikos, kur vienam akmeniui iškritus, visa mozaika subyra.

L i g o n i ų d r a u d i m o n a u j a s į s t a t y m o
p r o j e k t a s

š.m. lapkričio 21 d. 269 nr.

"Mannheimer Morgen" Bonos korespondentas praneša, kad Vakarų Vokietijos ministrų kabinetas paruošė naujų ligonių draudimo įstatymo projektą, kuris yra atiduodamas parlamentui priimti. Pagal šį projektą žymiai pagerinamos gydymo sąlygos, ilgesnei ligai užklupus, padidinamos gydymo išmokos, prailginamas gydymo laikas nuo 60 - 75 % brutto atlyginimo ir iki 78 savaičių. Šeimos nariai taip pat gydomi, aprūpinami vaistais, kaip ir apdraustieji. Užsienyje susirgęs taip pat bus gydomas. Sergančiai namų šeimininkei ar motinai bus duodami priedai. Laidotuvių parama mažiausia 400, didžiausia 990 DM.

Plačiau su šiuo įstatymu skaitytojus supažindinsime, kai jis bus galutinai priimtas.

K e l i o n i ų p a l e n g v i n i m a s p a b ė g ė -
l i a m s

Aukštojo Jungtinių Tautų Komisarų pabėgėliams biuletenyje š.m. 13 nr. yra informuojama, kad pagal pasirašytą Europos valstybių sutartį dėl vizų panaikinimo pabėgėliams įvažiavimas į Prancūziją ir į Belgiją yra laisvas, nes šių dviejų parlamentai sutartį jau ratifikavo. Šią sutartį dar pasirašė Luksemburgas, V. Vokietija ir Olandija.

N a u d i n g a s s o c i a l i n i s i r t e i s i n i s p a -
t a r ė j a s.

Estų teisininkas Albo Raumaegi šiemet pradėjo leisti vokiečių biuletenį "Heimatlosen Briefe ueber sociale Sicherheit". Šiame biuletenyje daug naudingos teisinės medžiagos apie pabėgėlių ir tremtinių socialinę ir juridinę būklę Vokietijoje. Biuletens leidėjo adresas: Albo Rauamaegi, 13 b/ Memmingen, Windauweg 3/2.

KONFERENCIJA EMIGRACIJOS KLAUSIMAIS

Lapkričio 24-25 d.d. Munchene Amerikiečių Šalpos Organizacijų Taryba surengė direktoriams ir tarnautojams konferenciją, kurioje svarstyta emigracijos ir įkurdinimo reikalai. Šalia organizacijų direktorių,

dalyvavo 102 vokiečių ir amerikiečių organizacijų socialiniai darbuotojai /counsellors/.

Skaitė paskaitas ar padarė pranešimus:

1. Jungtinių Tautų Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams Delegatas Vokietijoje M.R. Terrillon ir jo asistentė ponia M.L. Koojman,
2. Internationalen Sozialdienstes direktorė Vokietijoje Dr. U. Wende,
3. ICEM vicedirektorius Vokietijoje Dr. E. Gröbner,
4. ICEM atstovas Ženevoje, M. Cordt-Müller,
5. AJDC direktorius Vokietijoje F. Ziegellaub,
6. Austrijos, Kanados ir JAV konsulatų atstovai,
7. USEP programos direktorė p-lė C. Van Lier Ribbink,

Konferencijos darbus reziumuojant, svarstyti klausimai galima būtų suvesti į tokius pagrindinius punktus:

1. Pabėgėlio sąvoka, pabėgėlių skaičiai ir įkurdinimas,
2. Emigracijos galimybės,
3. Pasauliniai Pabėgėlių Metai.

1. Pabėgėliai Vokietijoje ir jų įkurdinimas

Pabėgėlio sąvokos plačiau nesvarstant, tektų tik pažymėti jų sukiistymą. Apsiribojant tik Vokietijoje esančiais pabėgėliais, rasime dvi pagrindines kategorijas, būtent: nacionaliniai ir svetimšaliai pabėgėliai.

Nacionalinių arba vokiečių tautybės pabėgėlių Vakarų Vokietijoje 1958.9.30 d. buvo:

- 9.339.000 iškraustyti iš Lenkijos ar Sovietų Sąjungos užimtų sričių, iš jų 191.000 gyvena stovyklose, ir
- 3.196.000 pabėgėlių iš sovietų zonos /rytinės Vokietijos/, kurių 126.000 gyvena stovyklose.

Šie pabėgėliai neturi Jungtinių Tautų globos, nes jie turi Vokietijos pilietybę ir naudojami jos vyriausybės globa.

Svetimšaliai arba mandatiniai pabėgėliai yra nutraukę ryšius su savo kilmės kraštais ir vengia ar negali naudotis savo krašto diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulatų protekcija ir patarnavimais. Jie yra 1950 m. Jungtinių Tautų įsteigto Aukštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams globoje ir jų teises ir pareigas nustato 1951.7.28 Ženevos Konvencija ir Vokietijos Valdžios 1951.4.25 įstatymas.

Svetimšalių pabėgėlių Vokietijoje 1959.7.1 buvo 207.000. Iš jų apie 11.900 gyvena 52 oficialiose stovyklose, apie 1800 senelių namuose, ligoninėse ir kitose institucijose ir apie 190.000 gyvena privačiai. Naujų svetimšalių pabėgėlių kas metai atbėga apie 2000 asmenų ir tiek pat asmenų kas metai iš Vokietijos emigruoja.

J.T. Aukštojo Komisarо pagrindinis uždavinys teikti svetimšaliams pabėgėliams internacionalinę protekciją ir jieskoti pastovaus pabėgėlių problemos išsprendimo, paremiant valstybines ar privačias pastangas pabėgėlius repatrijuodinti, emigruodinti ar įkurdinti gyvenamajame krašte. Pabėgėlių teisių gynimo srity veikla dvejopa: 1/ Teisinė protekcija reiškiasi, skatinant vyriausybes prisidėti prie tarptautinių, nustatančių pabėgėlių teises, konvencijų ir jų vykdymo priežiūros, ir raginimų, kad vyriausybės sukurtų palankią pabėgėliams įstatymdavystę. 2/ Teisinė pagalba. Tiesioginiai J.T.A. Komisaras atskiriems asmenims šios pagalbos neteikia, bet skiria lėšų šalpos organizacijoms, kurios išlaiko teisių patarėjus. Tačiau principinio pobūdžio bylose, kuriose būtų išaiškinami įstatymai, gelbsti bylą perkelti ir vesti kasacinėse instancijose.

J.T. Aukštojo Komisarо išlaikomų teisių patarėjų adresai:

- 1/ Dr. L. Huszovszky, Rechtsanwalt
NCWC-Caritas Rechtsberater
München
Sendlingerstr. 57
- 2/ Mag. Jur. A. Mikolajevski
NCWC-Caritas Rechtsberater
Düsseldorf
Hubertusstr. 3
- 3/ Dr. G. Marinescu
NCWC-Caritas Rechtsberater
Nürnberg
Sammellager für Ausländer
- 4/ Dr. Paul Grimm, Rechtsanwalt
NCWC-Caritas Rechtsberater
Frankfurt/M.
Guiolettstr. 66
- 5/ Mag. Jur. A. Silde
WCC-Ev. Hilfswerk Rechtsberater
Stuttgart-Bad Cannstatt
Kirschenweg 12
- 6/ Dr. Friedrich Wagner, Rechtsanwalt
LWF-Innere Mission Rechtsberater
Hamburg 39
Gryphiusstr. 1

Ir Vokietijos lietuviai, kaip ir kiti pabėgėliai, gali pasinaudoti minėtų teisių patarėjų nemokama teisine pagalba, ypatingai tais atvejais, kai reikia teisme išaiškinti pabėgėlio statusas ir tuo palengvinama jo įkurdinimas. Tat čia įeina bylos, liečiančios pritaikymą pabėgėlių konvencijos, be tėvynės svetimšalių teisių įstatymo, rentų ir nuostolių atlyginimo bylos, skundai dėl nuomų ir t.t. Kitose civilinėse ir baudžiamose bylose pagalba gali būti teikiama, jei pabėgėlis nemoka kalbos, nežino teisių santykių ar dėl panašių pagrindų, kai susiduriama su ypatingais sunkumais. Teisinė pagalba gali būti teikiama, kai pabėgėlis neišsigali arba negali gauti neturto teisės samdytis advokatą gynėją.

J.T.A. Komisaras atkreipė ypatingą dėmesį į stovyklų likvidavimą. J.T. pagalba stovyklas likviduojant pirmoj eilėj eina finansavimui statybos pigių butų, kuriuos, uždarant stovyklas, pabėgėliai apgyvendinami ir teikiant pabėgėliams nedideles paskolas ar pašalpas įsigyti reikalingiausiems buto įrengimams. 1955-1960 m. laikotarpy tam tikslui Jungtinės Tautos Vokietijoje išleidžia 27.000.000 DM. Pigiųjų butų statybai finansuoti Vokiečių Valdžia yra pridėjusi apie 4 kartus tiek, kiek davė Jungtinės Tautos.

Šią Jungtinių Tautų pagalbą pajunta ir lietuviai, pav., šiais metais buvo likviduota viena didžiųjų stovyklų Wehnene, iš kurios barakų lietuviai buvo iškilnoti ir apgyvendinti Osnabrück, Bad-Zwischenahn ir Bremene. Planuojama stovyklas galutinai likviduoti 1960 metų gale ar 1961 m. pirmojo pusėj. Tat dar keli šimtai lietuvių užbaigs stovyklinius vargus.

Susirūpinta įkurdinimu ir privačiai gyvenančių pabėgėlių, kurių didelė dalis, dėl butų trūkumų, gyvena arba labai ankštose patalpose, arba neoficialių stovyklų barakuose. Šiai pabėgėlių kategorijai Jungtinės Tautos iki šiol neplanavo butų statybos finansavimo ir vargu ar planuos, nes tikimasi, kad Vokietijos vyriausybė savo jėgomis įstengs išspręsti butų trūkumo problemą. Privačiai gyvenantiems įkurdinti yra numatomos skirti labai nedidelės sumos, kurios pirmoj eilėj eis iškelinti pabėgėlius iš neoficialių stovyklų. Tikimasi vokiečių paramos, sprendžiant apgyvendinimo reikalus, nes 1950 m. vokiečiams perėmus iš alijantų atsakomybę už svetimšalius pabėgėlius, įkurdinimo reikaluose pirmiausia stengiamasi panaudoti visos galimybės, kurias teikia Vokietijos įstatymai. Palengvinti pabėgėlių įkurdinimui įsteigtasis Lastenausgleich/Vertriebener/Bank, Bad Godesberg, kuriam kelis milijonus markių paliko IRO, teikia egzistencijai susikurti paskolas ne tik vokiečiams, bet ir svetimšaliams pabėgėliams. Iki 1959 gegužės 31 d. šis bankas svetimšaliams pabėgėliams yra išdavęs 12 milijonų paskolų; iš jų 6 milijonus butams įsigyti. Inicijatyvos nepraradę lietuviai, turį įsikūrimo planų, gali augščiau paduotu adresu į minėtą banką kreiptis.

Buvo pranešta, kad JAV per USEP Pabėgėlių Metais asignavo \$ 2260.000. Iš jų Vokietijai paskirta tik \$ 50.000,-. Šie pinigai bus panaudoti teikiant įsikūrimo ar vizų apmokėjimo /ne transporto/ pagalbą privačiai gyvenantiems pabėgėliams, kurie atbėgo prieš 1948.I.I. USEP normalios programos kriterijumui atitinka tik tie pabėgėliai, kurie atbėgo po 1948.I.I

Sunku esą įkurdinti kovojantieji už savo kraštų nepriklausomybes pabėgėliai, nes jie jaučiasi asylio krašte gyveną tik laikinai, kol kilmės krašte išnyks ar bus pašalintos politinės sąlygos, privertusios juos savo tėvynės palikti.

2. Emigracijos galimumai

Sveikiems ir normalaus emigracinio amžiaus žmonėms yra gerų galimybių emigruoti į Kanadą ir Australiją. Konferencijos dalyviai, kasdien santykiaują su pabėgėliais, kurių dauguma dėl vienokių ar kitokių priežasčių negalėjo emigruoti, -pranešėjams statė komplikuočių klausimų. Pranešėjai, ypatingai konsulatų ar misijų atstovai, varžomi tarnybinių kompetencijų, galėjo paaiškinti tik tuos galimumus, kuriuos yra nustatčiusios jų vyriausybės. Gera gal buvo tai, kad tais paklausimais jie buvo supažindinti, kokie pabėgėliai yra likę ir kad iš jų normaliai emigracijai neperdaug tinkamų kandidatų atsiras.

Didelės įtakos pabėgėlių apsisprendimui turi laikas ir ūkinės gyvenamojo krašto sąlygos. Pavyzdžiui, J.T.A. Komisarą delegatas Terrillon

nurodė, jog jų apklausimais iš Vokietijoje stovyklose gyvenančių tarpo 1957 m. buvo pareiškę noro emigruoti apie 2000 asmenų, o šiais metais, kai jų socialiniai tarnautojai, stovyklų likvidavimo programą vykdydami, turėjo progos asmeniškai su tais pačiais pabėgėliais pasikalbėti, pareiškė noro emigruoti jau tik 217 asmenų.

Kai kurie kraštai, kaip Skandinavijos valstybės, N. Zelandija, Kanada, Australija, D. Britanija kai kada nutaria įsileisti po mažą šeimų ar viengungių skaičių, kurių tarpe gali būti ir ligotų, pvz., sirgusių TB, asmenų. Dažnai būna, kad ICEM ar J.T. Komisaras tokius pasiūlymus gauna trumpu terminu ir šalpos organizacijoms duoda labai mažai laiko parinkti kandidatus, arba kandidatus parenka kituose kraštuose, pirmoj eilėj Graikijoje, Italijoje, Austrijoje ir nepalieka vietų Vokietijai. ICEM norėtų turėti davinius iš visų kraštų. Jie jau yra suregistravę pabėgėlius Italijoje ir baigia registruoti Austrijoje. Norėtų tai padaryti ir Vokietijoje. Italijoje ir Austrijoje paliegių padėtis daug sunkesnė, todėl iš čia ir stengiasi pirmoj eilėj, atsiradus galimumui, emigruodinti. Sudarius centrinę registraciją ir turint visus duomenis, Jungtinės Tautos ir ICEM galėtų geriau vesti derybas dėl įsileidimo nesveikųjų pabėgėlių, o susitarus, greičiau įvykdyti jų emigraciją.

Normalios emigracijos galimybės ir sąlygos.

K a n a d o s ūkinė konjunktūra augsta ir todėl vėl įsileidžia imigrantus. Gali įvažiuoti 18-45 metų amžiaus viengungiai ir šeimos, sveiki mediciniškai, moraliai ir patikimi. Kas buvo kartą atmetas, po metų vėl gali paduoti pareiškimą. Kelionei apmokėti emigrantas gali prašyti iš Kanados vyriausybės paskolos. Atvykus į Kanadą, kiekvienas asmuo turi turėti nors po \$ 50, kad turėtų iš ko pragyventi, kol susiras darbą. Pareiškimus emigruoti galima įteikti Kanados Misiškai, kurios biurai yra: Köln, München, Stuttgart, Hamburg ir Berlin. Nuo pareiškimo įteikimo iki emigravimo paprastai užtrunka 3 mėnesiai. Geriausias laikas emigruoti - pavasaris. Naujai atbėgusiųjų, vokiečių vyriausybės nepripažintų pabėgėliais, pareiškimai emigruoti svarstomi tik dvejus metus Vokietijoje išgyvenus.

Gyvenimo pradžia, kaip paprastai, nėra lengva. Stipriai patariama mokytis anglų kalbos, nes kalbos nemokant, susiduriama su sunkumais.

A u s t r a l i j a po šio karo įsileido 1,5 milijono imigrantų, iš jų 170.000 D.P., kurie daug prisidėjo prie krašto ūkinės gerovės pakėlimo ir padidino gyventojų skaičių iki 10 milijonų. Ūkinė padėtis ir išikūrimo galimybės esančios labai geros. Gali emigruoti:

viengungiai	18-35 metų
vedę, be vaikų	18-45 metų,
vedę, su vaikais	18-50 metų.

Principaliai visa šeima emigruoja kartu.

J. A. V. Imigruoti galima tik pagal tautines kvotas. Lietuvos kvota - 380 asmenų per metus.

1959.9.22 įstatymu /Public Law 86-363/ yra padaryta tik pirmenybės tvarkos pakeitimų. Yra 4 pirmenybės:

- 1-ji - specialistai,
- 2-ji - JAV piliečių, ar teisėtai įvažiavusių nuolatiniam apsigyvenimui tėvai,
- 3-ji - JAV piliečių, ar teisėtai įvažiavusių nuolatiniam apsigyvenimui santuokinis /žmona ar vyras, ir vaikai iki 21 m., ir nevedę
- 4-ji - JAV piliečių, ar teisėtai įvažiavusių nuolatiniam apsigyvenimui broliai, seserys, vaikai virš 21 m., nevedę.

Įstatymo pakeitimo pagrindinis bruožas yra tas, kad į perviršytas kvotas užsiregistravę iki 1953.XII.31 d. 2,3, ir 4 pirmenybės kandidatai, jei jiems įvažiuoti peticijos buvo iki 1959.I. 1 d. patvirtintos, pereina į non quota, kitaip sakant, dabar tokie gali emigruoti be eilės. Konsulatuose tokių patvirtintų peticijų esą apie 22.000. Daugiausiai tuo pasinaudos italai; apie 30.000 asmenų. Dar yra ir kitų mažų pakeitimų, kaip pvz., prailginta RRA Sect. 6, suteikiąs galimybės susijungti išskirtiems dėl TB šeimos nariams, - iki 1961. VI. 30. Paaiškinimai yra konsulatų formuliaruose.

3. Pabėgėlių Metai

Pabėgėlių Metų tikslas - paveikti pasaulio opinią energingiau spręsti pabėgėlių problemą. Tai sukūrė palankią atmosferą ir suteikė galimybių išplėsti akciją, kurios anksčiau negalima buvo įgyvendinti. Vis daugiau valstybių prisideda prie Ženevos pabėgėlių konvencijos;

kitos ratifikavo susitarimą dėl pabėgėlių jūrininkų teisinės padėties sutvarkymo; Europos Tarybos specialus komitetas vėl paskatino suprastinti pabėgėlių kelionių formalumus ir t.t. Ir emigracijos srity atleidžiami varžtai, išsileidžiant nors ir ribotus skaičius ligonių ir kitų nepajėgių asmenų bei šeimų. Daugelyje kraštų, globoje augščiausių valstybinių autoritetų yra sudaryti tautiniai komitetai, kurie skatina visuomenę aukoti pabėgėlių reikalams. Vienokiu ar kitokiu būdu Pabėgėlių Metus paremti yra pasižadėję per 60 kraštų.

Nežiūrint visų gražių pastangų, negalima tačiau susidaryti netikrų vilčių, jog tokia milžiniška problema būtų išspręsta vienerių metų laikotarpyje. Tačiau, kaip jau dabar aiškėja, pabėgėliams tie metai atneš realios pagalbos ir geresnių vilčių.

-----X-----

Iš BALFO konferencijoje dalyvavo: E. Banevičienė, A. Grinienė, J. Laukaitis ir I. Rugienius. Pirmąją konferencijos dieną, vakare buvo surengtas dalyvių susipažinimo pobūvis, kurio metu pasikeičė pabėgėlių meninės jėgos, jų tarpe A. Grinienės vadovaujamos miunchenietės lietuvės, pasipuošusios tautiniais drabužiais pašoko Kepurinę ir Blezdingėlę.

BALF-ULRA

München 2

1959 m. gruodžio 2 d.

Augustenstr. 46/III

TARPTAUTINIO EUCHARISTINIO KONGRESO

LIETUVIŲ GRUPĖS KOMITETO

I n s t r u k c i j a N r. 1

Katalikiškasis pasaulis ruošiasi didžiajai Eucharistijos Šventei - Pasauliniam Eucharistiniam Kongresui, kuris įvyks

1960 m. liepos 31 - rugpjūčio 7 Munchene, Vokietijoje.

Visi lietuviai katalikai, ypatingai Europoje gyveną, kviečiami šioje pasaulinėje Dievo Kūno šventėje dalyvauti.

Lietuvių Grupės Komitetas

Šalia bendrosios kongreso programos bus atskira kukli lietuviška programa. Lietuvių grupei Eucharistiniam Kongrese vadovaus Jų Ekscelencijos Lietuviai Vykupai. Kongreso dalyviams lietuviams

priimti ir globoti sudarytas komitetas:

Pirmininkas	- J.E. Vyskupas V. Brizgys
I Vicepirmininkas	- J.E. Vyskupas V. Padolskis
II Vicepirmininkas	- Tėvas Alfonsas Bernatonis
Reikalų Vedėjas ir	
Sekretorius	- Kun. Jonas Aviža
Iždininkas	- Kun. Jonas Tautkevičius

Kongreso mokestis

Kongreso dalyvio mokestis:

8 dienom	-	DM 20,-
5 dienom	-	DM 15,-
2 dienom	-	DM 5,-

Sumokėjęs kongreso dalyvio mokestį, gaus nemokamai:

- kongreso dalyvio pažymėjimą,
- bendrųjų kongreso giesmių sąsiuvinį,
- bendrųjų kongreso maldų sąsiuvinį,
- kongreso programą,
- Mūncheno miesto planą,
- įėjimo kortelę į kongreso komiteto ruošiamas parodas,
- su kongreso dalyvio pažymėjimu gaus tramvajais papigimą ir papigintą įėjimą į Mūncheno muzėjus.

Šiuo metu daromi žygiai, kad nedirbantiems Vokietijos lietuviams mokestis būtų sumažintas, o Vokietijos lietuvių jaunimas ir vaikai būtų nuo mokesčio atleisti.

Nakvynės patalpos

Eucharistinio Kongreso dalyviams lietuviams numatytos nakvynės patalpos Mūncheno centre ir netoli kongreso aikštės /Theresienwiese/, kurios 1 asmeniui 1 nakčiai atsieis nuo 5 DM. iki 1 DM

Maitinimasis

Kongreso metu maitinimasis kainuos:

pusryčiai /nakvynės vietoje/	-	DM. 1,50
pietūs / valgykloje/	-	DM 3,-
vakarienė /valgykloje/	-	DM 3,-

Kristaus Kančios vaidinimai

Kongreso metu, ir tai rugpjūčio 1 d., pirmadienį, lietuviai turės galimumo pamatyti Kristaus Kančios vaidinimus Oberammergau /Bavarijoje, netoli Garmischpartenkirchen/ ir Erl /Austrijoje, netoli Kufsteino/. Reikia pažymėti, kad Kančios vaidinimui Oberammergau skiriamos vietos atvykusiems iš užjūrio, o Erl vaidinimui - kongreso dalyviams iš Europos ir Vokietijos.

Kelionės papiginimai

Dabar turimomis žiniomis, kongreso dalyviai Vokietijos geležinkeliais gaus pagal pastoviai veikiančią tvarką papiginimus /nemažiau 25 asmenų grupei - 50%/ . Tačiau tai dar negalutina.

Registracija

Visi lietuviai katalikai, norį dalyvauti Eucharistiniame Kongrese, prašome nedelsiant registruotis pas savo dvasinius reikalus aprūpinančius kunigus.

Visais Eucharistinio Kongreso reikalais kreiptis šiuo adresu:

Rev. Jonas Aviža

München 2

Unterer Anger 17/1

Tolimesniais Eucharistinio Kongreso reikalais, pagal reikalą, bus informuojama spaudoje.

Münchenas,
1959 m. lapkričio 24 d.

Kun. Jonas Aviža
Reikalų Vedėjas

Naujas "Svečias"

Išėjo naujas kalėdinis Lietuvių Evangelikų Liuteronų laikraščio "Svečias" numeris 6. Jame rašo : senj. kun. A. Keleris, kun. J. Stannaitis, kun. dr. M. Kavolis ir kit. "Svečio" ad-jos adr. Fr. Šlenteris 23/ Bremen 17, Kurt-Schumacher-Allee 11, Etage 4, Wohnung 7. Vokietijoje metinė prenumerata 6 DM.

L i e t u v i š k o s R a d i j o P r o g r a m o s

Madridas:

Bangos : 32 ir 42 metrų.

Kasdien 19,30-19,45 val. Vid. Europos laiku

Kasdien /21,30-21,45 val. Lietuvos laiku/
Roma Bangos: 41 ir 50 metrų.
 Kasdien 20,50-21,10 val. Vid. Europos laiku
 /22,50-23,10 val. Lietuvos laiku/
Vatikanas Bangos: 19 - 25 - 31 - 196 metrų.
 Kasdien 18,15-18,30 val. Vid. Europos laiku
 /20,15-20,30 val. Lietuvos laiku/
 Be to, sekmadieniais dar
 8,30-9 val. Vid. Europos laiku
 /10,30-11 val. Lietuvos laiku/

2000 Kalėdinių Siuntinių Be Uždarbio

Lietuvių Prekybos Bendrovė naudojasi šia proga padėkoti įvairiuose pasaulio kraštuose gyvenantiems lietuviams už tą paramą, kurios mes esame susilaukę per šiuos metus. Reikšdami savo nuoširdžią padėką, kartu mes VĖL GRĮŽTAME prie savo tradicijos, išsipareigodami visiems lietuviams pasiūlyti kaip dovaną be uždarbio 2000 SPECIALIŲ KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ.

Labai atidžiai apsvarstę savo patyrimu paremtus duomenis, tam reikalui sudarėme ko naudingiausias šitokius 2 skirtingus KALĖDINIUS BE UŽDARBIO SIUNTINIUS:

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 1 SUDARO:

- 1.) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui
- 2.) 3 1/4 jardo vilnonės medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui,
- 3.) 3 jardai dvigubo pločio pamušalo,
- 4.) storas vilnonis megztinis, sibirišku vadinamas,
- 5.) pora vyriškų vilnonių kojinių,
- 6.) pora moteriškų žieminių kojinių.

To kalėdinio siuntinio Nr. 1 kaina yra tiksliai
 \$ 40.00,

įskaitant visus mokesčius.

Svoris 11 svarų.

KALĖDINIŲ SIUNTINIŲ NR. 2 SUDARO:

- 1.) 13 jardų vilnonės medžiagos 4 vyriškiems ar moteriškiems

kostiumams.

-17-

- 2.) 3 jardai vilnonės medžiagos paltui,
- 3.) 10 jardų dvigubo pločio pamušalo,
- 4.) 10 jardų sunkios medžiagos 3 moteriškoms. ar 6 vaikiškoms suknelėms.

To kalėdinio siuntinio Nr. 2 kaina yra tiktai

£ 79.00

įskaitant visus mokesčius.

Svoris 22 svarai.

Visos abiems siuntiniams skirtosios medžiagos yra eksportinės rūšies su "Made in England" įrašu ir pasirenkamos šitaip:

- 1.) kostiumas - dvigubais ruožiuokais arba lygios tamsiai mėlyna, ruda arba pilkšva,
- 2.) paltams - tamsiai mėlyna, juoda, šviesiai mėlyna, žalia arba kupranugario spalvos,
- 3.) suknelėms - dideli taškai mėlyname, rudame arba gelsvame dugne.

Tuoju reikalaukite pirma nemokamų pavyzdžių, kuriuos mes siunčiame oro paštu į betkurį pasaulio kraštą.

Mūsiškius KALĖDINIUS BE UŽDARBIO SIUNTINIUS gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar ne. BET NORĖDAMI VISIEMS DUOTI PROGOS PASINAUDOTI JAIS, NUSTATĖME, KAD VIENAS ASMUO IŠ KARTO GALI UŽSISAKYTI NE DAUGIAU KAIP 2 TOKIUS SIUNTINIUS /KIEKVIENOS RŪŠIES PO VIENA/. Taip pat priiminėsime po 1 dol. iš tų, kurie nori užsitikrinti sau KALĖDINĮ BE UŽDARBIO SIUNTINĮ, bet galutinio užsakymo lauksime ne ilgiau kaip 4 savaites.

MES GARANTUOJAME

- 1.) Kiekvienas siuntinys pasieks gavėją.
- 2.) Jei siuntinys dingtų, grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiūsimė kitą tokį pat siuntinį.
- 3.) Apmokėsime visus su pasiuntimu susijusius mokesčius, kad gavėjai Lietuvoje, sulaukę siuntinio, nebeturėtų jau nieko primokėti.
- 4.) Siūsimė tik tokias prekes, kurios bus užsakytos pagal aprašymą ar remiantis pavyzdžiais.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1 A, Hunt Street

London, W. 11

Great Britain